

**ПРАВИЛА
НА ФОНД ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ „ДСК – РОДИНА“**

СЪДЪРЖАНИЕ

Дефиниране на термините	4
Използвани съкращения.....	6
Глава I. Общи положения.	7
Раздел 1. Предмет на Правилата, наименование и седалище на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.	7
Раздел 2. Учредяване и формиране.	7
Раздел 3. Управление и представителство. Основни принципи на управление.	7
Глава II. Допълнителна пожизнена пенсия за старост.	8
Раздел 1. Право на допълнителна пожизнена пенсия за старост. Условия за придобиване... 8	
Раздел 2. Видове допълнителни пожизнени пенсии за старост. Начини за определянето на пенсията.....	9
Раздел 3. Гарантиран размер на допълнителните пожизнени пенсии за старост и начини за определянето му.	10
Раздел 4. Покрити рискове.	11
Глава III. Условия, ред, начин и срокове за изплащане на допълнителната пенсия. Разходи по извършване на плащанията.	11
Раздел 1. Условия за отпускане на пенсията.....	11
Раздел 2. Пенсионен договор.....	12
Раздел 3. Ред, начин, срокове и разходи за извършване на плащанията.	13
Глава IV. Условия и ред за актуализация и преизчисляване на допълнителната пенсия.	13
Раздел 1. Актуализация на допълнителната пенсия.....	13
Раздел 2. Преизчисляване на допълнителната пенсия.....	13
Глава V. Такса за управление на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.....	14
Глава VI. Инвестиционна политика.....	14
Раздел 1. Принципи на инвестиране и инвестиционни цели.....	14
Раздел 2. Инвестиране, изисквания.	14
Раздел 3. Инвестиционни ограничения.	14
Глава VII. Оценка на активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.....	16
Раздел 1. Методи и периодичност на оценка на активите на фонда.....	16
Раздел 2. Ред и начин за покриване на недостиг във фонда.	16
Глава VIII. Резерви.	17
Раздел 1. Общи изисквания.	17
Раздел 2. Резерв за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии.	17
Раздел 3. Резерв за гарантиране на brutния размер на вноските.....	18
Глава IX. Счетоводство и отчетност.	18
Раздел 1. Организация на счетоводството и годишно приключване.	18
Раздел 2. Условия за водене на аналитичната сметка.	19
Раздел 3. Данъчни облекчения.	19
Глава X. Права и задължения на Компанията.	20
Глава XI. Права и задължения на Пенсионерите и на техните Наследници.	21
Раздел 1. Права и задължения на Пенсионерите.	21
Раздел 2. Права и задължения на Наследниците.....	22
Глава XII. Ред и начин на предоставяне на информация.	23
Раздел 1. Предоставяне на информация на Пенсионерите.....	23

Раздел 2. Предоставяне на информация на Наследниците.	24
Раздел 3. Информация за дейността на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии. Ред и начин на публикуване на информацията.	24
Глава XIII. Ред за извършване на изменения и допълнения на Правилата.	24
Глава XIV. Преходни и заключителни разпоредби.	25

Дефиниране на термините

По смисъла на настоящите Правила:

1. **„Фонд за изплащане на пожизнени пенсии“** е Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „ДСК - Родина“, наричан още за краткост ФИПП „ДСК-Родина“ или „фонда“.
2. **„Фонд за разсрочени плащания“** е Фонд за разсрочени плащания „ДСК-Родина“, наричан още за краткост ФРП „ДСК-Родина“.
3. **„Фондове за извършване на плащания“** са ФИПП „ДСК-Родина“ и ФРП „ДСК-Родина“, които Компанията създава за изплащане на допълнителните пожизнени пенсии за старост, съответно разсрочените плащания при придобиване на правото на допълнителна пожизнена пенсия за старост при осигуряване в Универсален пенсионен фонд „ДСК-Родина“.
4. **„Универсален пенсионен фонд“** е Универсален пенсионен фонд „ДСК - Родина“, наричан още за краткост УПФ „ДСК-Родина“.
5. **(изм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 29.01.2024 г.) „Компанията“** е Пенсионно осигурителна компания „ДСК - Родина“ АД, наричана за краткост още ПОК „ДСК-Родина“ АД, със седалище и адрес на управление гр. София, община Столична, район „Оборище“, ул. „Георги Бенковски“ № 5, ет. 2.
6. **„Правила“** са настоящите Правила на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии „ДСК - Родина“.
7. **„Правилник на УПФ „ДСК-Родина“** е Правилникът за организацията и дейността на УПФ „ДСК-Родина“.
8. **(доп. с реш. на УС по Протокол № 1 от 29.01.2024 г.) „Осигурено лице“** е физическо лице, на чието име и в чиято индивидуална партида са внасяни или се внасят осигурителни вноски за допълнителна пожизнена пенсия за старост в УПФ „ДСК-Родина“ при условия и по ред, определени в КСО, Правилника на УПФ „ДСК-Родина“ и осигурителния договор. Осигурени лица са и лицата, за които са внасяни осигурителни вноски и които получават еднократно или разсрочено плащане от индивидуална партида в УПФ „ДСК-Родина“, съответно от Фонда за разсрочени плащания.
9. **„Осигурителна вноска“** е месечна парична вноска за допълнителна пенсия със задължителен характер по силата на КСО, която се внася в УПФ „ДСК-Родина“ за лицата подлежащи на осигуряване в универсален пенсионен фонд, с изключение на лицата направили избор съгласно чл. 4б от КСО. Размерът на осигурителната вноска се определя в КСО.
10. **„Индивидуална партида“** е личната партида на всяко осигурено лице в УПФ „ДСК-Родина“, по която се записват и натрупват към датата на постъпването им по сметката на фонда:
  1. вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване във фонда и внесените суми от лихви върху тях;
  2. средствата, прехвърлени от друг фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване;
  3. средствата, преведени от Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система.В индивидуалната партида се правят записи за направените вноски и другите постъпили в нея средства, за изплатените и прехвърлените суми, както и за събраните такси и удръжки. Индивидуалната партида се води в левове и в дялове.

11. **„Пенсионер“** е физическо лице, което получава лична допълнителна пожизнена пенсия за старост от Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, в съответствие с изискванията на част втора на КСО, условията на настоящите Правила и Правилника на УПФ „ДСК-Родина“.
12. **(изм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 29.01.2024 г.) „Допълнителна пенсия“** е лична допълнителна пожизнена пенсия за старост, която се изплаща от Фонда за изплащане на пожизнени пенсии на Пенсионер при наличие на условията, предвидени в част втора на КСО. Допълнителната пенсия е месечно плащане на предвидена в пенсионния договор сума, дължима на Пенсионера от определена дата до неговата смърт.
13. **„Пенсионен договор“** е сключеният в писмена форма договор, който урежда взаимоотношенията между Пенсионера и Компанията във връзка с получаването на допълнителна пенсия от Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.
14. **„Наследници“** са Наследниците по закон на Пенсионера при съответно прилагане на чл. 3, чл. 4, ал. 1 и чл. 5 – 10а от ЗН, на които се изплащат еднократно съответните дялове при спазване на чл. 170 от КСО.
15. **„Аналитична сметка“** е отделна аналитична сметка във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии за частта от дохода, с който не е извършена актуализация на отпуснатите допълнителни пожизнени пенсии.
16. **„Таблица за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот“** е таблицата за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот, публикувана от НСИ.
17. **„Технически лихвен процент“** е лихвата, която се прилага при изчисляване на размера на допълнителната пожизнена пенсия за старост. Изискванията към техническия лихвен процент се определят в КСО и Наредба № 69 на КФН.
18. **„Отговорен актюер“** е физическо лице, с призната от КФН правоспособност, което организира, ръководи и отговаря за актюерското обслужване на Компанията и управляваните от нея фондове за допълнително пенсионно осигуряване и фондове за извършване на плащания.

Използвани съкращения

1. **(изм. с реш. на УС по Протокол № 28 от 21.12.2021г.)** ЗДСИЦДС - Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация;
2. ЗКПО – Закон за корпоративното подоходно облагане;
3. ЗН – Закон за наследството;
4. ЗНФО – Закон за независимия финансов одит;
5. ЗППЦК – Закон за публичното предлагане на ценни книжа;
6. ЗСч – Закон за счетоводството;
7. КСО – Кодекс за социално осигуряване;
8. НАП – Национална агенция за приходи;
9. НОИ – Национален осигурителен институт;
10. НСИ – Национален статистически институт;
11. ТЗ – Търговски закон;
12. КФН – Комисия за финансов надзор;
13. Наредба № 9 на КФН - Наредба № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове, на стойността на нетните активи на фондовете, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял, за изчисляване и съпоставяне на доходността от инвестиционните имоти и за изискванията към воденето на индивидуалните партиди и на аналитичните сметки във фонд за разсрочени плащания;
14. Наредба № 19 на КФН – Наредба № 19 от 08.12.2004 г. за пенсионните резерви и резервите за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии;
15. Наредба № 34 на КФН – Наредба № 34 от 04.10.2006 г. за условията за сключване на сделки за намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и фондовете за извършване на плащания и за изискванията и ограниченията към тези сделки;
16. Наредба № 52 на КФН - Наредба № 52 от 21.10.2016 г. за реда и начина за отчисляване на таксите по чл. 201, ал. 1, т. 2 и 3 и чл. 256, ал. 1, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване, събирани от пенсионноосигурителните дружества;
17. Наредба № 68 на КФН - Наредба № 68 от 10.06.2021 г. за резервите на пенсионноосигурителните дружества за гарантиране на brutния размер на вноските в универсалните пенсионни фондове;
18. Наредба № 69 на КФН – Наредба № 69 от 15.06.2021 г. за техническите лихвени проценти по чл. 169, ал. 1, т. 3 и ал. 8, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване и формулите за изчисляване на допълнителните пожизнени пенсии за старост;
19. Наредба № 70 на КФН- Наредба № 70 от 29.06.2021 г. за изискванията към фондовете за извършване на плащания.

Глава I. Общи положения.

Раздел 1. Предмет на Правилата, наименование и седалище на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

Чл. 1. Настоящите Правила уреждат реда, начина и общите условия, при които Фондът за изплащане на пожизнени пенсии осъществява дейността си, при спазване на изискванията на КСО и приложимото законодателство.

Чл. 2. Наименованието на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии е Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „ДСК-Родина“.

Чл. 3. (изм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 29.01.2024 г.) Седалището и адресът на управление на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии съвпадат със седалището и адреса на управление на Компанията, които са както следва: гр. София, община Столична, район „Оборище“, ул. „Георги Бенковски“ № 5, ет. 2.

Раздел 2. Учредяване и формиране.

Чл. 4. (1) За изплащане на допълнителните пожизнени пенсии за старост при осигуряване в УПФ „ДСК-Родина“, Компанията създава Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

(2) Фондът за изплащане на пожизнени пенсии „ДСК – Родина“ е създаден с решение на Управителния съвет на Компанията при определянето на първата допълнителна пожизнена пенсия за старост от фонда.

Чл. 5. Фондът за изплащане на пожизнени пенсии се създава за неопределен срок.

Чл. 6. (1) Фондът за изплащане на пожизнени пенсии се формира от:

1. прехвърлените средства от индивидуалните партиди на лицата, на които е определена допълнителна пожизнена пенсия за старост;
2. прехвърлените средства по реда на чл. 41, ал. 3 и чл. 170, ал. 9, т. 1 – 3 от КСО;
3. дохода от инвестиране на средствата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

(2) При създаването си Фондът за изплащане на пожизнени пенсии се формира от средствата на осигуряваните в УПФ „ДСК-Родина“ лица, с които са сключени пенсионни договори, които средства се прехвърлят до края на третия работен ден след вписването на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии в регистър БУЛСТАТ.

Раздел 3. Управление и представителство. Основни принципи на управление.

Чл. 7. Фондът за изплащане на пожизнени пенсии е обособено имущество, което се управлява и представлява пред трети лица единствено от Компанията чрез лицата, които я представляват по регистрация в Търговския регистър и регистър ЮЛНЦ при Агенция по вписванията.

Чл. 8. Компанията управлява средствата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии с грижата на добър търговец при спазване принципите на качество, надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация в интерес на Пенсионерите и техните Наследници.

Чл. 9. (1) Фондът за изплащане на пожизнени пенсии не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Компанията, както и за загуби от дейността ѝ.

(2) Активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии не могат да се придобиват по давност.

(3) С активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии не могат да се изпълняват задълженията на Компанията и на управляваните от нея фондове, освен по сключените договори за изплащане на допълнителни пожизнени пенсии за старост и други предвидени в КСО и действащата нормативна уредба плащания.

(4) Задълженията към Пенсионерите, съответно техните Наследници, не може да се изпълняват със средства на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване.

Чл. 10. От Фонда за изплащане на пожизнени пенсии:

1. се изплащат допълнителните пожизнени пенсии за старост и дължимите средства на Наследниците на починалите Пенсионери, и се извършват разходи в страната за тяхното изплащане съгласно чл. 26;

2. се извършват разходи за придобиване и продажба на неговите активи;

3. се изплаща таксата по чл. 29;

4. **(изм. с реш. на УС по Протокол № 28 от 21.12.2021г.)** се прехвърлят средства по реда на чл. 41, ал. 4 и ал. 5, т. 1;

5. не може да се извършват плащания, различни от предвидените в т. 1 – 4.

Глава II. Допълнителна пожизнена пенсия за старост.

Раздел 1. Право на допълнителна пожизнена пенсия за старост. Условия за придобиване.

Чл. 11. (1) Осигуреното лице придобива право на допълнителна пожизнена пенсия за старост при навършване на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КСО.

(2) Осигуреното лице има право на допълнителна пожизнена пенсия за старост и до една година преди навършване на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КСО, при условие, че натрупаните средства по индивидуалната му партида позволяват отпускането на такава пенсия в размер, не по-малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО.

Чл. 12. (1) Компанията изплаща допълнителна пожизнена пенсия за старост срещу прехвърляне във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии на натрупаните средства по индивидуалната партида на Осигуреното лице или на допълнения размер на средствата в случаите по чл. 16.

(2) Средствата по индивидуалните партиди на лицата, с които са сключени пенсионни договори, след допълването им при необходимост съгласно чл. 16, се прехвърлят във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии в деня на сключване на пенсионния договор със съответното лице или най-късно на следващия работен ден след тази дата. Когато средствата по индивидуалната партида на лицето се превеждат на следващия работен ден

след сключване на пенсионния договор, те се допълват при необходимост съгласно чл. 16 и се начисляват като задължение на УПФ „ДСК-Родина“ към Фонда за изплащане на пожизнени пенсии в деня на сключване на договора по стойност на един дял, валидна за работния ден, предхождащ сключването на договора.

Раздел 2. Видове допълнителни пожизнени пенсии за старост. Начини за определянето на пенсията.

Чл. 13. (1) Компанията предоставя следните видове допълнителни пожизнени пенсии за старост:

1. пожизнена пенсия без допълнителни условия;
2. пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане;
3. пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от Пенсионера възраст.

(2) Периодът на гарантирано изплащане по ал.1, т.2 може да бъде от две до десет години в зависимост от избора на Осигуреното лице.

Чл. 14. (1) Допълнителна пожизнената пенсия за старост представлява месечно плащане на предвидена в пенсионния договор сума, дължима на Пенсионера от определена дата до неговата смърт.

(2) Минималният размер на допълнителната пенсия е в размер на 15 на сто от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към датата на определянето му.

(3) Месечният размер на разсроченото плащане по чл. 13, ал.1, т.3 към датата на определянето му не може да бъде по-голям от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към същата дата и по-малък от 15 на сто от нейния размер.

(4) Срокът и размерът на разсроченото плащане и размерът на пожизнената пенсия по чл. 13, ал.1, т.3 се определят в зависимост от избора на Осигуреното лице при спазване на ал. 2-3.

Чл. 15. (1) Размерът на допълнителна пожизнена пенсия за старост се определя на базата на:

1. натрупаните средства по индивидуалната осигурителна партида след допълването ѝ при необходимост съгласно чл. 16;
2. таблицата за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот, публикувана от НСИ;
3. техническия лихвен процент, определен от Управителния съвет на Компанията и одобрен от КФН.

(2) Месечният размер на личната допълнителна пожизнена пенсия се изчислява при спазване на изискванията на КСО и Наредба № 69 на КФН.

(3) При изчисляването на пенсията по ал. 1:

1. не се допуска отчитане на пола като актюерски фактор;
2. през първото 6-месечие на годината се използва статистическата информация по ал. 1, т. 2, публикувана през предходната година, а през второто 6-месечие – статистическата информация по ал. 1, т. 2, публикувана през текущата година.

(4) Първоначално определеният размер на допълнителната пожизнена пенсия за старост по ал.1, съответно актуализираният и преизчислен размер на тази пенсия, не може да се променя, освен при извършване на актуализация и преизчисляване по реда на чл. 27 и чл. 28.

Чл. 16. Когато размерът на средствата по индивидуалната партида на Осигурено лице в УПФ „ДСК-Родина“, натрупани към датата на определяне на размера на допълнителната пожизнена пенсия за старост по реда на чл. 15, е по-малък от сумата на brutния размер на преведените от НАП и НОИ осигурителни вноски за съответното лице, индивидуалната партида се допълва до тази сума със средства от резерва по чл. 45.

(2) При съпоставката на натрупаните средства по индивидуалната партида със сумата на brutния размер на осигурителните вноски:

1. не се вземат предвид прехвърлените средства по чл. 172 от КСО и доходът от инвестирането им;

2. от brutния размер на преведените осигурителни вноски се изключва частта от вноските, съответстваща на изплатените средства по чл. 139, ал. 1, т. 2 от КСО.

(3) Частта от вноските по ал. 2, т. 2 се определя въз основа на общия размер на осигурителните вноски, постъпили по партидата на Осигуреното лице към датата на отпускане на плащането по чл. 139, ал. 1, т. 2 от КСО, и съотношението между него и общия размер на средствата по партидата.

(4) Допълнителната пенсия се изчислява въз основа на средствата по индивидуалната партида след допълването ѝ съгласно ал. 1 - 3 при необходимост, като се вземат предвид прехвърлените средства по чл. 172 от КСО.

Раздел 3. Гарантиран размер на допълнителните пожизнени пенсии за старост и начини за определянето му.

Чл. 17. (1) При отпускане на допълнителната пенсия се определя и нейният гарантиран размер.

(2) Гарантираният размер на допълнителната пенсия се изчислява въз основа на:

1. brutния размер на преведените осигурителни вноски от НАП и НОИ по индивидуалната партида на съответното лице, определен съгласно чл.16;

2. статистическата информация по чл.15, ал. 1, т. 2;

3. техническия лихвен процент по чл.15, ал.1, т.3.

(3) Когато размерът на средствата по индивидуалната партида по чл.15, ал. 1, т. 1, натрупани към датата на определяне на пенсията, е по-голям от сумата на brutния размер на преведените осигурителни вноски по ал.2, т.1 за съответното лице и при изразено от него желание, Компанията предлага изплащане на допълнителната пенсия с гарантиран размер, равен на размера на първата пенсия, изчислена на база натрупаните средства по индивидуалната партида по реда на чл.15, като се прилага и рисков коефициент по ал.4, т.4.

(4) В случаите по ал.3 гарантираният размер на допълнителната пенсия се изчислява въз основа на:

1. натрупаните средства по индивидуалната партида;

2. статистическата информация по ал. 2, т. 2;

3. техническия лихвен процент по ал. 2, т.3;

4. рисков коефициент, определен от Управителния съвет на Компанията и одобрен от КФН.

(5) При изчисляването на гарантирания размер на допълнителната пенсия по ал.2 и 4:

1. не се допуска отчитане на пола като актюерски фактор;
2. през първото 6-месечие на годината се използва статистическата информация по ал. 2, т. 2, публикувана през предходната година, а през второто 6-месечие – статистическата информация по ал. 2, т. 2, публикувана през текущата година.

(6) Допълнителната пенсия с гарантиран размер по ал.3, се отпуска само ако нейният гарантиран размер е по-висок от този по ал. 2.

Раздел 4. Покрити рискове.

Чл. 18. (1) При изплащането на допълнителната пожизнена пенсия за старост по чл.13, ал.1, т.1-3 се покрива осигурителният риск от преживяване.

(2) При изплащането на допълнителната пожизнена пенсия за старост по чл. 13, ал.1, т.2-3 се покрива осигурителният риск смърт, като правата на Наследниците са подробно уредени в чл. 68.

(3) При изплащането на допълнителна пенсия, инвестиционният риск се покрива посредством:

1. изискването за изплащане на пенсията в размер не по-нисък от гарантирания размер по чл.17;
2. прилагането на техническия лихвен процент по чл.15, ал.1, т.3 при изчисляването на първоначалния и гарантирания размер на пенсията.

Чл. 19. Компанията поддържа по всяко време достатъчно по размер средства във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, отговарящи на цялостната му дейност, с които гарантира покритие на поетите осигурителни рискове.

Глава III. Условия, ред, начин и срокове за изплащане на допълнителната пенсия.

Разходи по извършване на плащанията.

Раздел 1. Условия за отпускане на пенсията.

Чл. 20. За отпускане на допълнителна пожизнена пенсия за старост, Осигуреното лице придобило право на това при условията на чл. 11, подава писмено заявление по образец до Компанията, като при подаването му представя документ за самоличност.

Чл. 21. (1) Заявлението за отпускане на допълнителна пенсия се разглежда и решава в срок до два месеца от датата на регистрирането му в Компанията.

(2) При установени грешки или пропуски в заявлението или в придружаващите го документи, Компанията уведомява заявителя за констатираните грешки или пропуски, както и за липсващи документи в срок от 15 (петнадесет) работни дни, считано от датата на регистриране на заявлението.

(3) В случаите по ал. 2, Компанията предоставя на заявителя подходящ срок, който не може да бъде по-дълъг от 30 (тридесет) работни дни за отстраняване на констатирани грешки и пропуски, както и за допълване на необходимите документи.

(4) В случаите по ал. 2 и ал. 3 срокът по ал. 1 започва да тече от датата на представяне на необходимите документи и/или отстраняване на нередностите в представените документи, съответно от изтичането на срока по ал. 3

(5) Заявленията по ал.1 се разглеждат и се одобряват от изпълнителните директори на Компанията или от упълномощен/и служител/и на Компанията.

(6) Лицата имат право да подават жалби срещу издадени по ал. 5 актове по техни заявления.

(7) Жалбите по ал.6 се подават до Управителния съвет на Компанията, който се произнася по тях с мотивирано решение в едномесечен срок от регистрирането им в Компанията, което е окончателно.

(8) Решенията на Управителния съвет на Компанията подлежат на съдебно обжалване по общия исков ред.

Раздел 2. Пенсионен договор.

Чл. 22. (1) При придобиване право на допълнителна пожизнена пенсия за старост, съгласно условията на КСО и Правилата и въз основа на подадено и одобрено заявление по чл.20, между Компанията и Пенсионера се сключва пенсионен договор.

(2) Пенсионният договор се сключва в писмена форма и задължително съдържа:

1. наименование, седалище, адрес на управление, търговска регистрация, единен идентификационен код /ЕИК/ на Компанията, както и номер и дата на притежаваната от нея пенсионна лицензия за извършване на дейност по допълнително пенсионно осигуряване;

2. имената, ЕГН, постоянен и настоящ адрес на Пенсионера;

3. покритите рискове;

4. размера на сумата, срещу която Компанията се задължава да изплаща допълнителна пожизнена пенсия за старост;

5. вида и първоначалния размер на пенсията, нейния гарантиран размер и начините за актуализацията и преизчисляването ѝ;

6. срока на получаване на пенсията;

7. реда и начина за изплащане на пенсията;

8. права на Наследниците на Пенсионера, в зависимост от вида на изплащаната пенсия;

9. реда и начина за предоставяне на информация на Пенсионера;

10. разходи по изплащането на пенсията;

11. условията за прекратяването на договора.

Чл. 23. (1) Страните по пенсионния договор не може да правят изменения в него по отношение на вида на пенсията, начина за изчисляването ѝ, покритите рискове, гарантирания размер и срока на получаването ѝ.

(2) Измененията и допълненията в условията на пенсионния договор, когато това не противоречи на ал. 1, се правят само по взаимно съгласие на страните, изразено в писмена форма при спазване на действащото законодателство.

(3) Измененията и допълненията в пенсионния договор по ал. 2 влизат в сила от момента на подписването на допълнително споразумение към него, освен в случаите, когато между страните е уговорено друго.

Чл. 24. Пенсионният договор се прекратява при смърт на Пенсионера.

Раздел 3. Ред, начин, срокове и разходи за извършване на плащанията.

Чл. 25. (1) Допълнителната пенсия, определена в пенсионния договор, се превежда до 15-то число от месеца за текущия месец по банков път (лична банкова сметка) на Пенсионера, съответно с пощенски запис, ако това е уговорено между страните в пенсионния договор.

(2) Неполучени в срок пенсии не по вина на Компанията се изплащат при поискването им. За този срок Компанията не дължи законна лихва.

Чл. 26. (1) Разходите по изплащането в страната на допълнителни пожизнени пенсии за старост, в размер на фактически извършените такива, но не повече от един лев на транзакция, са за сметка на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

(2) В случай, че фактически извършените разходи за изплащане на допълнителните пенсии надвишават размера по ал.1, Компанията възстановява на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии превишението на разходите.

Глава IV. Условия и ред за актуализация и преизчисляване на допълнителната пенсия.

Раздел 1. Актуализация на допълнителната пенсия.

Чл. 27. (1) (изм. с реш. на УС по Протокол № 17 от 05.10.2022 г.) Допълнителната пожизнена пенсия за старост се актуализира веднъж годишно към последния работен ден на месец октомври, като гарантираният ѝ размер не се променя.

(2) Допълнителната пенсия се актуализира в зависимост от техническия лихвен процент, въз основа на който е изчислен нейният размер и реализираната доходност от инвестирането на средствата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии през периода, за който се отнася актуализацията, на годишна база.

(3) Актуализацията се извършва по решение на изпълнителните директори на Компанията, с не по-малко от 50 на сто от превишението на реализираната доходност от инвестирането на средствата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии през периода, за който се отнася и техническия лихвен процент, въз основа на който е изчислен нейният размер.

(4) В решението по ал.3 се посочва конкретната част от доходността, с която в случаите на превишение се увеличава размерът на допълнителната пенсия, съответно начинът и степента, с които се намалява размерът на пенсията.

(5) При извършване на актуализацията размерът на допълнителната пенсия може да се намалява само след изразходване на средствата от аналитичната сметка за частта от дохода, с който не е извършена актуализация на допълнителната пожизнена пенсия за старост по чл. 50, като така актуализираният ѝ размер не може да бъде по-нисък от гарантирания такъв.

Раздел 2. Преизчисляване на допълнителната пенсия.

Чл. 28. (1) Пенсионер, чиято индивидуална партида в УПФ „ДСК-Родина“ е повторно открита на основание чл.127, ал.6 и 7 от КСО и който не се е възползвал от правото си по чл. 65, има право да поиска не повече от веднъж в една календарна година преизчисляване на получаваната пенсия, въз основа на натрупаните суми от осигурителните вноски, постъпили след сключването на пенсионния договор или с част от тях.

(2) Преизчисляването се извършва от първо число на месеца, следващ месеца, през който е подадено искането.

(3) Средствата от индивидуалната партида въз основа, на които е извършено преизчисляването, се прехвърлят от УПФ „ДСК-Родина“ във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

Глава V. Такса за управление на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

Чл. 29. (1) (изм. с реш. на УС по Протокол № 7 от 31.03.2022 г., в сила от 01.04.2022 г.) За управлението на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, Компанията удържа такса, която се изчислява върху стойността на нетните активи на фонда, в зависимост от периода, през който те са били управлявани от Компанията, в размер на 0,15 на сто годишно.

(2) Таксата по ал.1 се отчислява по реда и начина, определен в Наредба № 52 на КФН.

Чл. 30. Компанията не събира други такси и удържки, освен посочените в настоящите Правила.

Глава VI. Инвестиционна политика.

Раздел 1. Принципи на инвестиране и инвестиционни цели.

Чл. 31. Средствата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии се инвестират в съответствие с дългосрочните интереси на Пенсионерите, и при спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация.

Чл. 32. Основната цел при управлението на активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии е Компанията да поддържа достатъчно по размер средства във фонда, отговарящи на цялостната му дейност, с които да гарантира покритие на поетите осигурителни рискове.

Раздел 2. Инвестиране, изисквания.

Чл. 33. Управителният съвет на Компанията приема списък на допустимите инвестиционни инструменти, в рамките, определени от действащото законодателство, в които могат да се инвестират средствата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии. Списъкът се оформя като Раздел 1 от Приложение № 1 към настоящите Правила и представлява неразделна част от тях.

Раздел 3. Инвестиционни ограничения.

Чл. 34. Управителният съвет на Компанията приема списък на количествените ограничения за отделните класове и видове активи, в които могат да се инвестират средствата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии. Списъкът се оформя като Раздел 2 от Приложение № 1 към настоящите Правила и представлява неразделна част от тях.

Чл. 35. Управителният съвет на Компанията приема списък с инвестиционни ограничения при инвестиране на средствата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии. Списъкът се оформя като Приложение № 2 към настоящите Правила и представлява неразделна част от тях.

Чл. 36. Компанията не може да получава, както и да предоставя, заеми от името и за сметка на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии или да бъде гарант на трети лица с активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

Чл. 37. (1) С цел намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, Компанията може да сключва сделки, които предвиждат отлагане на изпълнението на задълженията по тях за определена бъдеща дата или срок.

(2) Сделки по ал. 1 са:

1. сделките с фючърси, търгувани на регулирани пазари в държави членки или на официални пазари на фондови борси, или на други организирани пазари в трети държави, функциониращи редовно, признати и публично достъпни, които са посочени в Наредба № 34 на КФН;

2. сделките с опции:

а) търгувани на регулирани пазари в държави членки или на официални пазари на фондови борси, или на други организирани пазари в трети държави, функциониращи редовно, признати и публично достъпни, които са посочени в Наредба № 34 на КФН;

б) извънборсово търгувани, насрещна страна по които е банка, която подлежи на надзор от страна на компетентен орган от държава членка или от друга държава, посочена в Наредба № 34 на КФН;

3. форуърдните валутни договори;

4. лихвените суапиви сделки.

Чл. 38. (1) В случай че придобити активи престанат по обективни причини да отговарят на посочените изисквания в чл. 176 и чл. 179б от КСО, Компанията е длъжна да приведе активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии в съответствие с тези изисквания в 6-месечен срок от датата на промяната.

(2) Компанията е длъжна да следи за спазването на ограниченията на Чл. 177а, 178, 178а, чл. 179а, ал. 1 от КСО и да приведе активите на фонда в съответствие с тях в рамките на 6 месеца от датата на превишение на съответното ограничение, когато то се дължи на:

1. промяна в пазарната цена или в цената, използвана за извършване на последваща оценка на актив на фонда;

2. промяна в общата стойност на активите на фонда;

3. придобиване на права по акции от фонда в качеството му на акционер на даден емитент;

4. намаляване на капитала на даден емитент;

5. намаляване на броя на акциите и/или на дяловете на колективна инвестиционна схема;

6. други обективни причини, писмено обосновани и документирани от дружеството.

(3) В случаите по ал. 2 до привеждането на активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии по ал. 1 в съответствие Компанията не може да придобива за сметка на фонда активи, по отношение на които е нарушено ограничението.

Чл. 39. Компанията приема Правила за процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии „ДСК-Родина“, приети на основание чл. 178в от КСО и Наредба № 34 на КФН.

Глава VII. Оценка на активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

Раздел 1. Методи и периодичност на оценка на активите на фонда.

Чл. 40. (1) Оценката на активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии се извършва в съответствие с изискванията на чл.181 от КСО, Наредба № 9 на КФН и Правилата за оценка на активите и пасивите на Компанията и управляваните от нея фондове.

(2) Оценката на активите и пасивите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии се извършва към края на всеки месец в първия работен ден на следващия месец, с изключение на оценката към края на месец декември, която се извършва до петия работен ден на следващия месец, въз основа на:

1. информация от банката попечител за всички приключени операции с активите на фонда за последния работен ден на предходния месец;
2. извършено осчетоводяване на задълженията на фонда и на операциите с активите му за последния работен ден на предходния месец;
3. информация за пазарните цени на активите на фонда за последния работен ден на предходния месец;
4. определяне на справедливата стойност на активите, за които не се прилагат пазарни цени, чрез използване на съответни приложими методи.

(3) В Правилата за оценка на активите и пасивите по ал.1 се уреждат методите и периодичността на оценката на активите и пасивите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

Раздел 2. Ред и начин за покриване на недостиг във фонда.

Чл. 41. (1) Отговорният актюер на Компанията:

1. изчислява задълженията към Пенсионерите и Наследниците на починалите Пенсионери и изискуемия размер на средствата, необходими за тяхното покриване, към 31 декември всяка година;
2. заверява изчисленията по т. 1 в годишния актюерски доклад на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

(2) При изчисляването по реда на ал. 1, т. 1:

1. се използват надеждни и справедливи актюерски изчисления и допускания, които отчитат всички задължения, произтичащи от сключените пенсионни договори, така че размерът на средствата на фонда да бъде достатъчен за изплащане на всички отпуснати пожизнени пенсии и дължими плащания на Наследници;
2. възприетите за оценка на задълженията допускания се избират разумно, като се отчита по целесъобразност подходяща граница за неблагоприятните отклонения;
3. се прилагат таблицата по чл. 15, ал. 1, т. 2 и одобрения технически лихвен процент по чл. 15, ал. 1, т. 3;

4. методът и актюерските допускания не може да се променят, освен в случаите на промени в правните, демографските или икономическите обстоятелства, на които се основават допусканията.

(3) В случай че при изчисляването по ал. 1, т. 1 размерът на средствата на фонда е по-нисък от размера на задълженията към Пенсионерите и техните Наследници, Компанията допълва разликата със средства от резерва по чл. 44, а при недостиг на средства в него – със собствени средства.

(4) Когато през предходните 5 години средства от резерва по чл. 44 са използвани за покриване на недостиг във фонда, тези средства се възстановяват в резерва по чл. 44 до размера на превишението по ал. 5, т. 2.

(5) В случай че при изчисляването по ал. 1, т. 1 размерът на средствата във фонда е:

1. по-голям от 105 на сто от размера на задълженията към Пенсионерите и техните Наследници, превишението над 105 на сто може да се прехвърля в резерва по чл. 44;

2. между 100 и 105 на сто от размера на задълженията към Пенсионерите и техните Наследници, превишението над 100 на сто остава във фонда.

(6) Изискванията към формирането и поддържането на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, изчисляването на изискуемия размер на средствата в него и на превишението по ал. 5, допълването на фонда и освобождаването на средства от него се определят с Наредба № 70 на КФН.

Глава VIII. Резерви.

Раздел 1. Общи изисквания.

Чл. 42. (1) Компанията създава общи резерви по реда на ТЗ и специални резерви съгласно изискванията на КСО.

(2) За покриване на недостига във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии Компанията създава резерв за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии.

(3) Компанията не може да раздава дивидент на своите акционери преди формирането на резервите по ал. 1, предложение първо и чл. 44, и покриването на недостиг във Фондовете за извършване на плащания, когато такъв е налице.

Чл. 43. (1) Компанията отчита резерва по чл. 44 чрез отделна счетоводна сметка.

(2) Източниците, формиращи всеки резерв, се отчитат чрез отделни подсметки към съответната счетоводна сметка.

Раздел 2. Резерв за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии.

Чл. 44. (1) За покриване на недостиг във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, Компанията създава резерв за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии.

(2) Резервът по ал.1 се формира от:

1. превишението във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии по чл. 41, ал. 5, т. 1;

2. собствени средства на Компанията;

3. прехвърлени средства по реда на чл. 170, ал. 9, т. 1 и 3 от КСО.

(3) Средствата на резерва може да се използват само за покриване на недостиг във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

(4) Средствата на резерва се инвестират в съответствие с изискванията на КСО. Оценката на неговите активи и пасиви се извършва към края на всеки календарен месец съгласно чл.181 от КСО.

(5) Изискванията към формирането, изчисляването и поддържането на резерва по ал.1, допълването му и освобождаването на средства от него се определят с Наредба № 19 на КФН.

Раздел 3. Резерв за гарантиране на brutния размер на вноските.

Чл. 45. (1) За гарантиране на brutния размер на преведените осигурителни вноски в УПФ „ДСК-Родина“, Компанията създава специализиран резерв при условията на чл. 131, ал. 2 от КСО и Наредба № 68 на КФН.

(2) Резервът по ал.1 се формира от:

1. собствени средства на Компанията;
2. прехвърлените средства по реда на чл. 193а, ал. 4, т. 2 от КСО;
3. средствата, преведени по чл. 192б, ал. 6, т. 1 и ал. 8 от КСО.

(3) Резервът по ал. 1 е в размер 0,5 на сто от стойността на нетните активи на УПФ „ДСК-Родина“.

(4) Средствата на резерва по ал.1 се инвестират при спазване разпоредбите на КСО.

Чл. 46. Средствата на резерва за гарантиране на brutния размер на вноските в УПФ „ДСК-Родина“ може да се използват само за:

1. допълване на индивидуалните партии на Осигурените лица при прехвърляне на средства по чл. 193а, ал. 5 от КСО и при отпускане на пенсии по чл. 13, съответно на еднократните и разсрочени плащания по чл. 167а, ал. 1 и 2 от КСО;
2. прехвърляне на съответните части от резерва по реда на чл. 193а, ал. 4, т. 2 от КСО;
3. покриване на недостиг във Фонда за разсрочени плащания.

Чл. 47. (1) Компанията преизчислява резерва за гарантиране на brutния размер на вноските към края на всеки месец. В случай на недостиг в резерва Компанията го допълва със собствени средства.

(2) Изискванията към формирането, изчисляването и поддържането на резерва по ал. 1, допълването му до изискуемия размер и освобождаването на средства от него се определят с Наредба № 68 на КФН.

Глава IX. Счетоводство и отчетност.

Раздел 1. Организация на счетоводството и годишно приключване.

Чл. 48. (1) Компанията организира и осъществява счетоводството на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии и съставя годишните финансови отчети и доклади за управлението на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии в съответствие с изискванията на ЗСч, приложимите Международни счетоводни стандарти, разпоредбите на КСО и на актовете по прилагането му.

(2) Компанията води самостоятелно счетоводство на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии и съставя отделни отчети за него.

(3) Компанията изготвя отчетите за надзорни цели на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, съобразно изискванията към съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете на представянето им определени в КСО и актовете по прилагането му.

(4) Годишните финансови отчети на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии се проверяват и заверяват съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно ЗНФО, определени от Общото събрание на акционерите на Компанията.

(5) Одитираните годишни финансови отчети и докладите за управлението на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии се приемат от Общото събрание на акционерите на Компанията.

(6) Компанията представя в КФН в срок до три месеца след края на финансовата година одитираните годишни финансови отчети на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, придружени с одиторските доклади, отчетите за надзорни цели и годишните доклади за управлението на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

Чл. 49. Компанията публикува едновременно на своята страница в интернет в срок до 30 юни на годината, следваща отчетната година:

1. приетите от Общото събрание на акционерите одитирани годишни финансови отчети на Компанията и на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, придружени с одиторските доклади;

2. годишните доклади за управлението на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии;

3. информация за предложението на Управителния съвет на Компанията за разпределение на печалбата или за покриване на загуба от предходната година и решението на Общото събрание на акционерите на Компанията за начина на разпределяне на печалбата или за покриване на загуба.

Раздел 2. Условия за водене на аналитичната сметка.

Чл. 50. Компанията е длъжна да води отделна аналитична сметка във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии за частта от дохода, с който не е извършена актуализация на допълнителните пожизнени пенсии по чл. 27.

Чл. 51. (1) В аналитичната сметка по чл. 50 се отразяват:

1. (доп. с реш. на УС по Протокол № 28 от 21.12.2021г.) доходът, с който не е увеличен размерът на плащанията към Пенсионерите и техните Наследници по реда на чл. 27, ал. 1-3 и чл. 69;

2. периодът, за който се отнася неразпределеният доход по т. 1;

3. сумата, използвана от аналитичната сметка по чл. 27, ал. 5;

4. периодът, във връзка с който е използвана сумата по т. 3;

5. извършените операции за заделяне на средствата по т. 1 и използване на средствата по т. 3 и техните дати;

6. салдото по аналитичната сметка.

(2) Откриването и воденето на аналитичната сметка по ал.1 се осъществява при спазване на изискванията на Наредба №70 на КФН.

Раздел 3. Данъчни облекчения.

Чл. 52. Приходите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии не се облагат с данък по реда на ЗКПО.

Глава X. Права и задължения на Компанията.

Чл. 53. Компанията съхранява активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии в една банка-попечител въз основа на сключен договор за попечителски услуги между Компанията и банката-попечител.

Чл. 54. Компанията може да сключи договор с един или повече инвестиционни посредници след одобрение от нейния Управителен съвет.

Чл. 55. Компанията може да организира и да участва в програми за лоялни клиенти съвместно с търговски вериги, финансови институции, оператори на комунални услуги и други лица в полза на Пенсионерите.

Чл. 56. (изм. с реш. на УС по Протокол № 28 от 21.12.2021г.) Компанията, осигурителните посредници и упълномощените от тях лица не могат да предоставят на трети лица информацията, с която разполагат за Пенсионерите и техните Наследници, с изключение на случаите, предвидени в закона.

Чл. 57. Компанията не може да получава, както и да предоставя заеми от името и за сметка на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии или да бъде гарант на трети лица с активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

Чл. 58. (1) Компанията е длъжна да осигури актюерското обслужване на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, което да се извършва от отговорен актюер. Отговорният актюер се избира от Общото събрание на акционерите на Компанията и отговаря на определените в КСО изисквания.

(2) Отговорният актюер:

1. разработва актюерските разчети за предлаганите пенсионни схеми, които се утвърждават от Управителния съвет на Компанията;
2. отговаря за коректното прилагане на актюерските методи в дейността на Компанията;
3. отговаря за вярното и точното определяне на всички задължения към Пенсионерите и техните Наследници;
4. до 31 март всяка година изготвя и представя на Управителния съвет на Компанията и на КФН актюерски доклад за предходната година.
5. допринася за ефективното прилагане на системата за управление на риска.

Чл. 59. Компанията гарантира с активите си изпълнението на задълженията към Пенсионерите и техните Наследници.

(2) Компанията отговаря имуществено пред Пенсионерите за загуби, настъпили в резултат на недобросъвестно изпълнение на своите задължения по отношение управлението и представянването на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

(3) Членовете на Управителния и Надзорния съвет на Компанията носят лична имуществена отговорност за причинените от тях вреди при управлението на Фонда за изплащане на

пожизнени пенсии, които са пряка и непосредствена последица от техните виновни действия или бездействия.

Чл. 60. Извън посочените в настоящите Правила, Компанията има съответните права и задължения, предвидени в КСО, актовете по прилагането му и Правилника на УПФ „ДСК-Родина“.

Глава XI. Права и задължения на Пенсионерите и на техните Наследници.

Раздел 1. Права и задължения на Пенсионерите.

Чл. 61. Правата на Пенсионерите във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии са лични.

Чл. 62. (1) Пенсионерите не отговарят за задълженията на Компанията, която е учредила и управлява Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

(2) При преобразуване или прекратяване на Компанията, съответно на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, правата на Пенсионерите се уреждат съобразно КСО и приложимите закони и подзаконови нормативни актове.

Чл. 63. Пенсионерите имат право да получат:

1. заверено копие от Правилата;
2. при поискване уникален идентификатор за достъп до техните електронни досиета, който да им позволява да извършват справки и да проследяват осигурителната им история;
3. при поискване копие от електронен документ от електронното им досие на хартиен или на електронен носител.

Чл. 64. (1) Пенсионерите имат право да сигнализират Попечителския съвет и КФН за нарушения в дейността на Компанията.

(2) Правилата относно състава, организацията и дейността на Попечителския съвет са уредени в правилника за дейността му, Правилника на УПФ „ДСК-Родина“ и подзаконов нормативен акт на Министерски съвет.

Чл. 65. Пенсионер, чиято индивидуална партида в УПФ „ДСК-Родина“ е повторно открита на основание чл.127, ал.6 и 7 от КСО и който не се е възползвал от възможността за преизчисляване по чл. 28, има право да получи еднократно или разсрочено натрупаните по индивидуалната му партида средства от осигурителни вноски, отнасящи се за периоди след разкриване на партидата, като за тези средства не се прилагат чл. 167а, ал. 3, 5 и 6 от КСО и чл.16.

Чл. 66. (1) Пенсионерите са задължени в 15-дневен срок да уведомят писмено Компанията за изменения в адреса за кореспонденция.

(2) Пенсионерите са задължени в 15-дневен срок да уведомят писмено Компанията за изменения в банковата сметка, по която получават пенсия.

Чл. 67. Извън посочените в настоящите Правила, Пенсионерите имат съответните права и задължения, предвидени в КСО, актовете по прилагането му и Правилника на УПФ „ДСК-Родина“.

Раздел 2. Права и задължения на Наследниците.

Чл. 68. (1) При смърт на Пенсионер с пенсия по чл. 13, ал. 1, т. 2 или 3 на Наследниците му се изплаща еднократно:

1. настоящата стойност на дължимите плащания на Пенсионера до края на периода на гарантирано изплащане при смърт на Пенсионер с пенсия по чл. 13, ал. 1, т. 2, в случаите когато смъртта е настъпила преди изтичане на периода на гарантирано изплащане;
2. сума, възлизаща на настоящата стойност на разсрочените плащания, дължими след смъртта на Пенсионер, с пенсия по чл. 13, ал. 1, т. 3, съгласно предвидения план за разсрочено изплащане в договора с починалия, в случаите когато е починал по време на разсроченото изплащане.

(2) Средствата по ал.1 се изплащат на Наследниците по закон на Пенсионера при съответно прилагане на чл. 3, чл. 4, ал. 1 и чл. 5 – 10а от ЗН.

(3) Средствата, дължими на низходящите на Пенсионера, които са починали след него, се изплащат поравно на техните низходящи, като по-близките по степен изключват по-далечните.

(4) Отказът от наследството на починалия не лишава Наследниците от правата им по ал. 1.

(5) Получаването на средства по ал. 1 не се счита за приемане на наследство.

(6) Когато няма Наследници по ал. 2, средствата по ал.1 остават във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

(7) При смърт на Пенсионер с пенсия по чл. 13, ал. 1, т. 1, остатъчните дължими средства не подлежат на наследяване.

Чл. 69. След смъртта на лице получаващо плащане по чл. 68, ал. 1, неполучената сума се актуализира по реда за актуализация на плащането към починалия до извършване на дължимото плащане на съответния Наследник.

Чл. 70. (1) При смърт на Пенсионер с пенсия по чл. 13, ал. 1, т. 2 и 3, всеки от Наследниците подава писмено заявление до Компанията за изплащане на полагащата му се част от средствата, като при подаването му представя документ за самоличност. Към заявлението се прилагат:

1. акт за смърт на Пенсионера;
2. удостоверение за наследници;
3. удостоверение за граждански брак;
4. акт за раждане на непълнолетни Наследници.

(2) Компанията би могла при необходимост да изисква с оглед установяване на правата на лицата по ал. 1 необходимите за това документи като: за децата – декларация, че не са осиновени; за родителите – декларация, че не са лишени от родителски права, както и документ, удостоверяващ, че са родители – удостоверение за раждане, съдебно решение или удостоверение от общината.

Чл. 71. (1) Заявленията за отпускане на еднократно плащане на Наследниците на Пенсионера, придружени с всички документи, посочени съответно в чл. 70 се разглеждат и решават в срок до два месеца от датата на регистрирането им в Компанията.

(2) При установени грешки или пропуски в заявленията или в придружаващите ги документи, Компанията извършва преглед на документите и уведомява заявителите за констатирани грешки или пропуски, както и за липсващи документи в срок от 15 (петнадесет) работни дни, считано от датата на регистриране на заявлението.

(3) В случаите по ал. 2 Компанията предоставя на Наследниците на Пенсионера подходящ срок, който не може да бъде по-дълъг от 30 (тридесет) работни дни за отстраняване на констатирани грешки и пропуски, както и за допълване на необходимите документи.

(4) В случаите по ал. 2 и ал. 3 срокът по ал. 1 започва да тече от датата на представяне на необходимите документи и/или отстраняване на нередностите в представените документи, съответно от изтичането на срока по ал. 3.

(5) Заявленията за отпускане на еднократно изплащане се разглеждат и се одобряват от изпълнителните директори на Компанията или от упълномощен/и служител/и на Компанията.

(6) Наследниците имат право да подават жалби срещу издадени по ал. 5 актове по подадени от тях заявления.

(7) Жалбите по ал.6 се подават до Управителния съвет на Компанията, който се произнася по тях с мотивирано решение в едномесечен срок от регистрирането им в Компанията, което е окончателно.

(8) Решенията на Управителния съвет на Компанията подлежат на съдебно обжалване по общия исков ред.

Чл. 72. Наследниците на Пенсионера имат право на информация по реда и сроковете по чл. 74-77.

Чл. 73. Извън посочените в настоящите Правила, Наследниците имат съответните права и задължения, предвидени в КСО, актовете по прилагането му и Правилника на УПФ „ДСК-Родина“.

Глава XII. Ред и начин на предоставяне на информация.

Раздел 1. Предоставяне на информация на Пенсионерите.

Чл. 74. Компанията е длъжна:

1. да запознава лицата, които възнамеряват да сключат пенсионен договор с Правилата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, както и да им предоставя при поискване заверено копие от тях;

2. при поискване да предостави на Пенсионер уникален идентификатор за достъп до неговото електронно досие, който да му позволява да извършва справки и да проследява осигурителната си история;

3. при поискване да предостави на Пенсионер, съответно на неговите Наследници, в 7-дневен срок копие от електронен документ в електронното му досие на хартиен или на електронен носител;

4. при поискване да снабди Пенсионера, съответно неговите Наследници, в 7-дневен срок със заверено копие от пенсионния му договор;
5. друга информация предвидена в КСО, актовете по прилагането му, настоящите Правила или пенсионния договор.

Чл. 75. (1) Компанията предоставя на Пенсионерите съответно на техните Наследници, при писмено поискване информация съгласно условията, реда и начина, уредени в КСО, актовете по прилагането му и настоящите Правила.

(2) Информацията се предоставя в срок до един месец от получаване на молбата в Компанията, освен ако не е предвиден друг срок в КСО, актовете по прилагането му и настоящите Правила.

Чл. 76. Пенсионерите, съответно техните Наследници получават информацията по чл. 75 по техен избор по електронен път, включително по електронна поща, на траен носител или чрез интернет страницата на Компанията, или на хартиен носител. Когато съответното лице не е направило избор относно начина на предоставяне на информацията, тя се предоставя на хартиен носител.

Чл. 77. (1) Компанията създава и поддържа единно електронно досие за всеки Пенсионер, което съдържа всички налични данни за съответното лице и му позволява да извършва справки и да проследява осигурителната си история.

(2) При поискване на Пенсионерите се издава уникален идентификатор за използване на електронните услуги, които Компанията предлага.

Раздел 2. Предоставяне на информация на Наследниците.

Чл. 78. При смърт на Пенсионер информацията по предходния раздел се предоставя на неговите Наследници, когато това е предвидено в КСО, актовете по прилагането му или настоящите Правила, по съответните условия, ред и начин.

Раздел 3. Информация за дейността на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии. Ред и начин на публикуване на информацията.

Чл. 79. На страницата си в интернет Компанията публикува образци на документи, свързани с упражняване на правата на Пенсионерите и техните Наследници, както и справки, отчети и друга информация, включително обяви и съобщения относно дейността на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, които съобразно изискванията на действащото законодателство трябва да бъдат публично оповестени.

Глава XIII. Ред за извършване на изменения и допълнения на Правилата.

Чл. 80. Измененията и допълненията в Правилата се приемат от Управителния съвет на Компанията.

Чл. 81. (1) Компанията оповестява Правилата и техните изменения и допълнения на своята страница в интернет в деня на приемането им.

(2) Компанията представя в КФН решението за Управителния съвет за приемане на изменения и допълнения в Правилата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии и изменените Правила в срок три работни дни от вземане на решението.

Чл. 82. (1) При извършването на изменения и допълнения в Правилата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии правата на Пенсионерите, съответно на техните Наследници и поетите от Компанията задължения към тях се запазват, освен ако със съответното лице бъде договорено друго при спазване на чл. 23, ал. 1 и 2.

(2) Измененията и допълненията в условията изброени по-долу в т. 1-8 и промените, водещи до намаляване на събираната такса или увеличаване на плащанията по друг начин, се прилагат към Пенсионерите и техните Наследници, без да се сключва допълнително споразумение с тях:

1. наименованието на фонда;
2. наименованието, седалището и адреса на управление на Компанията;
3. целите, изискванията и ограниченията в инвестиционната политика на фонда;
4. методите и периодичността на оценка на активите на фонда;
5. реда и начина за покриване на недостиг във фонда;
6. условията и реда за изменения и допълнения на Правилата;
7. изрично посочване на запазването на права на Пенсионерите преди приемането на съответната промяна в Правилата, и техните Наследници и на поетите задължения към тях;
8. датите на приемането на Правилата и на последващите изменения и допълнения в тях;

Чл. 83. За всички неуредени или неупоменати в Правилата въпроси се прилагат разпоредбите на действащото в страната законодателство, регулиращо дейността по допълнителното задължително пенсионно осигуряване.

Глава XIV. Преходни и заключителни разпоредби. **(загл. изм. с реш. на УС по Протокол № 28 от 21.12.2021г.)**

§ 1 (нов с реш. на УС по Протокол № 28 от 21.12.2021г., отм. с реш. на УС по Протокол № 17 от 05.10.2022 г.)

§ 2 (предишен § 1, изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 28 от 21.12.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 7 от 31.03.2022 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 11 от 24.06.2022 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 17 от 05.10.2022 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 1 от 29.01.2024 г.) Настоящите Правила на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии „ДСК-Родина“ са приети от Управителния съвет на Компанията, съгласно Протокол № 21 от 01.10.2021 г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 28 от 21.12.2021 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 7 от 31.03.2022 г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 11 от 24.06.2022 г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 17 от 05.10.2022 г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 1 от 29.01.2024 г.

Приложение № 1 към Правила на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии „ДСК-Родина“

Раздел 1

Списък на допустимите инвестиционни инструменти, в рамките, определени от закона и количествените ограничения за отделните класове и видове активи

Чл.1. Компанията може да инвестира средствата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии само в:

1. дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от:

а) държава членка, задълженията по които съставляват държавен дълг, или от нейната централна банка;

б) Европейската централна банка или от Европейската инвестиционна банка;

в) трета държава, определена с наредба на КФН, задълженията по които съставляват държавен дълг, или от нейната централна банка, които са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка или на официален пазар на фондова борса, или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен;

г) трета държава извън посочените в буква „в“, задълженията по които съставляват държавен дълг, или от нейната централна банка, които са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка;

д) международни финансови организации, като в този случай ценните книжа трябва да имат инвестиционен кредитен рейтинг;

2. облигации, издадени от:

а) орган на местната власт на държава членка;

б) орган на местната власт на трета държава, определена с наредба на КФН, като в този случай облигациите трябва да имат инвестиционен кредитен рейтинг и да са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка или на официален пазар на фондова борса, или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен;

в) орган на местната власт на трета държава, извън посочените в буква „б“, като в този случай облигациите трябва да имат инвестиционен кредитен рейтинг и да са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка;

3. корпоративни облигации, издадени или гарантирани от банки с над 50 на сто държавно участие, получили разрешение за извършване на банкова дейност съгласно законодателството на държава членка, с цел финансиране на дългосрочни и средносрочни инфраструктурни проекти, за които в решението на общото събрание на акционерите и в предложението за сключване на облигационен заем е поето задължение да се иска приемане и да бъдат приети за търговия на регулиран пазар в държава членка в срок не по-дълъг от 6 месеца от издаването им;

4. корпоративни облигации, приети за търговия на:

а) регулиран пазар в държава членка;

б) официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен, като облигациите трябва да имат инвестиционен кредитен рейтинг;

5. влогове в банки с минимален кредитен рейтинг, които имат право да извършват дейност на територията на държава членка;

б. акции, различни от акции на предприятие за колективно инвестиране, както и в права или варианти по тях:

- а) търгувани на регулиран пазар в държава членка;
- б) търгувани на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен, като акциите трябва да са включени в индекси на тези пазари;
- в) привилегирани акции на емитент, чиито акции са включени в индексите по буква „б“;

7. акции на:

а) **(изм. с реш. на УС по Протокол № 28 от 21.12.2021г.)** дружество със специална инвестиционна цел, лицензирано по реда на ЗДСИЦДС, както и в права по § 1, т. 3 от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, издадени при увеличаване на капитала на дружеството;

б) предприятие за колективно инвестиране, чийто изключителен предмет на дейност е инвестиране в недвижими имоти, получило разрешение за извършване на дейност съгласно законодателството на държава членка, върху което се осъществява надзор, и които са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка;

8. акции и/или дялове на колективна инвестиционна схема със седалище в държава членка или в трета държава, определена с наредба на КФН.

Раздел 2

Количествените ограничения за отделните класове и видове активи

Чл.2 (1) Компанията може да инвестира на средствата на Фонда за извършване на плащания при спазване на количествените ограничения по ал.2-12 по-долу.

(2) Не повече от 5 на сто от активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии може да бъдат инвестирани във финансови инструменти, издадени от един емитент, като в това ограничение:

- 1. не се включват дълговите ценни книжа по Чл. 1, т.1 букви „а“ и „б“;
- 2. не се включват дълговите ценни книжа по Чл. 1, т. 1 буква „в“, с инвестиционен кредитен рейтинг;
- 3. когато емитентът е банка, се включват и влоговете на фонда в тази банка и стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап към същата банка;
- 4. когато емитентът е финансова институция, се включва и стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап към нея.

(3) Общата стойност на инвестициите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии във финансови инструменти, издадени от дружества от една група и лицата, с които тези дружества се намират в тесни връзки, не може да превишава 10 на сто от активите на фонда. В това ограничение се включват и:

- 1. влоговете на фонда в банки от групата и в банки, които се намират в тесни връзки с дружества от групата, и стойността на нетната експозиция към тях по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап;
- 2. стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап с финансови институции от групата и финансови институции, които се намират в тесни връзки с дружества от групата.

- (4) Не повече от 10 на сто от активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии може да бъдат инвестирани в ценни книжа по Чл. 1, т.1, буква „г“.
- (5) Не повече от 10 на сто от активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии може да бъдат инвестирани в ценни книжа по Чл. 1, т.1, буква „д“.
- (6) Не повече от 15 на сто от активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии може да бъдат инвестирани в ценни книжа по Чл. 1, т. 2, като не повече от 5 на сто от активите може да са в облигации, издадени от орган на местната власт, които не се търгуват на регулиран пазар.
- (7) Не повече от 20 на сто от активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии може да бъдат инвестирани във финансови инструменти по Чл. 1, т. 3.
- (8) Не повече от 15 на сто от активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии може да бъдат инвестирани във финансови инструменти по Чл. 1, т. 4.
- (9) (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 24.06.2022 г., в сила от 08.07.2022 г.) Не повече от 20 на сто от активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии може да бъдат инвестирани във финансови инструменти по Чл. 1, т. б и 8.
- (10) (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 24.06.2022 г., в сила от 08.07.2022 г.) Не повече от 5 на сто от активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии може да бъдат инвестирани във финансови инструменти по Чл. 1, ал. 1, т.7, като не повече от 1 на сто от активите на фонда може да бъдат инвестирани в дружества със специална инвестиционна цел, инвестиращи във вземания.
- (11) Не повече от 5 на сто от активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии може да се инвестират във влогове в една банка.
- (12) Не повече от 5 на сто от активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии може да се инвестират в дялове на колективни инвестиционни схеми, управлявани от едно и също управляващо дружество.
- (13) Не повече от 20 на сто от активите на фонда за изплащане на пожизнени пенсии може да са деноминирани във валута, различна от лев и евро, с изключение на активите, за които е налице ограничаване на валутния риск чрез сключени хеджиращи сделки съгласно чл. 179б от КСО.

Приложение № 2 към Правила на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии „ДСК-Родина“

Списък с инвестиционни ограничения при инвестиране на средствата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии

Чл. 1. (1) Компанията не може да инвестира средствата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии във:

1. финансови инструменти, издадени от Компанията или от свързаните с Компанията лица;
2. финансови инструменти, издадени от банката-попечител на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии или лица, които се намират в тесни връзки с банката-попечител на фонда за изплащане на пожизнени пенсии;
3. влогове в банка, която е свързано лице с Компанията;
4. **(изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 24.06.2022 г., в сила от 08.07.2022 г.)** акции и/или дялове на колективна инвестиционна схема по чл. 176, ал. 1, т. 12 от КСО и на алтернативен инвестиционен фонд по чл. 176, ал. 1, т. 13 от КСО, управлявани от свързано с Компанията лице;
5. финансови инструменти, които не са напълно изплатени.

(2) Активи на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии не могат да се придобиват от:

1. Компанията;
2. свързани с Компанията лица;
3. друг управляван от Компанията Фонд за допълнително пенсионно осигуряване или фонд за извършване на плащания;
4. банка-попечител на Фонда за допълнително пенсионно осигуряване или фонд за извършване на плащания, управляван от същото пенсионноосигурително дружество или от лица, които се намират в тесни връзки с нея;
5. лице по чл. 123в, ал. 4 от КСО или от лица, които се намират в тесни връзки с него;
6. колективна инвестиционна схема или друго предприятие за колективно инвестиране, управлявани от свързано с Компанията лице.

(3) Фондът за изплащане на пожизнени пенсии не може да придобива активи от лицата по ал. 2.

(4) Забраната за придобиване по ал. 2 и 3 не се прилага в случаите на сключване на сделка на регулиран пазар в държава членка или на официален пазар на фондова борса, или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен.

(5) Компанията не може да извършва къси продажби и маржин покупки на финансови инструменти за сметка на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

(6) (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 24.06.2022 г., в сила от 08.07.2022 г.) Компанията не може да придобива или да прехвърля на регулиран пазар от името и за сметка на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 6 и 11 от КСО чрез сделки, които съгласно правилата за търговия на съответния регулиран пазар подлежат единствено на регистриране на този пазар. Забраната не се прилага за сделки с акции - предмет на търгово предложение.

Инвестиции в един емитент

Чл. 2. (1) Компанията и управляваните от Компанията фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване и фондове за извършване на плащания не могат поотделно да притежават повече от 7 на сто от акциите с право на глас на един емитент.

(2) Фондовете по ал. 1, управлявани от Компанията, не могат заедно да притежават 20 и над 20 на сто от акциите с право на глас на един емитент.

(3) Компанията и фондовете по ал. 1, управлявани от Компанията не могат да придобиват акции, издадени от един емитент, и акции/дялове, издадени от едно предприятие за колективно инвестиране.

(4) Фондът за изплащане на пожизнени пенсии не може да притежава повече от 7 на сто от акциите без право на глас на един емитент.

(5) Фондовете по ал. 1, управлявани от Компанията, не могат заедно да притежават 20 и над 20 на сто от акциите без право на глас на един емитент.

(6) Фондът за изплащане на пожизнени пенсии не може да притежава повече от 20 на сто от една емисия облигации.

(7) (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 24.06.2022 г., в сила от 08.07.2022 г.) Фондът за изплащане на пожизнени пенсии не може да придобие повече от 15 на сто от акциите/дяловете на една колективна инвестиционна схема по чл. 176, ал. 1, т. 12 от КСО. В този случай ограниченията по ал. 1, 2, 4 и 5 не се прилагат.

(8) (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 24.06.2022 г., в сила от 08.07.2022 г.) Фондът за изплащане на пожизнени пенсии не може да придобие повече от 7 на сто от акциите/дяловете на едно предприятие за колективно инвестиране по чл. 176, ал. 1, т. 11 и 13 от КСО. В този случай ограниченията по ал. 1, 2, 4 и 5 не се прилагат.